

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-ekovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon 2113

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol
strani Din 1000.—, četrt
strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Za „Slov. Gospodarja“ — za sebe!

Čuden naslov! Ali je tako! Kdor od naročnikov dela za naš list, dela za sebe! Naj vam to dokažem!

Za svoj pouk.

Kmetje smo se naučili brati in pisati. Tega znanja nočemo zanemarjati. Iz čitanja črpamo svojo izobrazbo. V vsakem oziru, gospodarskem, političnem, kulturnem, moramo biti pravilno poučeni in moramo napredovati. To pa nam danes nudi predvsem časopis: »Slov. Gospodar«. Ne le gospodar, tudi gospodinja, ne le odrasli in starejši, tudi mladina najde v »Slov. Gospodarju« mnogo koristnega za sebe.

Za svoje razvedrilo.

Težki so časi in človek si zelo želi, da bi teh bremen ne nosil. In če bi človek vedno mislil na svoje težko breme, bi res obupal. Poleg najuspešnejše tolažbe, ki jo človek prejema v svoji veri in molitvi, si radi privoščimo še razvedrila. Lepa povest, novice in drugi spisi nam nudijo vsak teden dovolj razvedrila.

Za pravico kmetijskega stanu.

Mi pa nismo le vsak sam zase, ampak tvorimo skupen stan, kmetijski stan. Imeti moramo nekoga, ki se za nas poteguje, ki naše težave razglasi, ki za nas pravico terja. In to dela v prvi vrsti ravno naš list: »Slov. Gospodar« že nad 60 let.

Nad 50.000 Din.

Lepa vsota Din 50.000.—, posebno v današnjih časih, ko ni denarja. In vendar je zavarovalnica »Slov. Gospodarja« to vsoto do sedaj že izplačala celoletnim naročnikom, ker so jim pogorele njihove stanovanjske hiše. Prihodnjic bomo objavili imena onih, ki so do sedaj prejeli izplačilo. S kako hvaležnostjo — samemu sebi, da so bili toliko pametni in so bili celoletni naročniki, so sprejeli 1000 Din podpore, ter so jim v nesreči tako prav prišli.

Za nove naročnike!

Dosedanji naročniki bodo plačevali naročnino posebno ob novem letu. Sedaj je čas za nove naročnike in za tiste, ki jim je naročnina že potekla. Ob novem letu je težko agitirati, sedaj pa je mogoče iti od hiše do hiše. In to naj storijo vsi prijatelji našega lista! Zaradi sebe! Čim več bo naročnikov, tem več

bo lahko »Slov. Gospodar« nudil. Povejte, da bo v kratkem začela izhajati Golečeva znamenita povest iz zgodovine štajerskih kmetov: »Trojno gorje.« Prijatelji, sedaj je čas, da kot en mož gremo na delo za svoj kmetijski in svoj krščanski časopis, ki se ne straši zastopati narodnih in verskih pravic! Kako boste to v posameznem kraju uredili, je vaša stvar. Radevolje vam bomo v vsem šli na roko, samo sporočijo naj nam, kako želijo to agitacijo urediti.

Kdor deluje za razširjenje »Slov. Gospodarja«, deluje za sebe, za pouk in razvedrilo, deluje za svoj stan, deluje tudi za zmago krščanske kulture.

Prijatelji, delajmo! Bog blagoslovi!

*

Resne besede jugoslovanskih škofov.

Jugoslovanski škofje so imeli v Zagrebu od 12. do 16. oktobra svoje konference. Sklenili so izdati skupni pastirski list za vse katoliške vernike naše države. To pastirsko pismo, ki bo vernikom prebrano v cerkvah, je polno lepih misli, nauk in opominov. Z visokega vidika svojega dostojanstva in svoje odgovornosti pred Bogom in Cerkvijo presmatrajo škofje razmere sedanjega časa, razkrivajo rane človeške družbe ter označujejo zdravila, ki morejo te rane zaceliti.

Boljševizem in naturalizem.

Odkrit boj proti Bogu, tako pravijo škofje, bije na vse načine tisto strašno brezboštvo v Rusiji. — Toda pomagati in pristaši tega brezboštva in boljševizma prodirajo vedno bolj iz Rusije v druge države. In gledati moramo, kako se celo po naših vaseh, da ne govorimo o mestih in industrijskih krajih, vedno pogosteje pojavljajo ljudje, ki sejejo mržnjo proti božjemu zakonu. Pri nas že gremo po teh potih, da bi se posamezniki in sploh družba, posebno pa mladina, naravnali na brezbožno pojmovanje življenja. To brezboštvo se imenuje naturalizem, ki zametuje vso razodeto Božjo resnico, izpodkopava vsako ustanovo katoliške Cerkve, širi nauk, ki ne pozna ne Boga ne umrjoče duše, trdi, da je človek po naravi dober

in da mu ni treba Boga, vere, molitve in zakramentov, da ostane dober. Različna so pota, po katerih naturalizem odvrča človeka od vere in Boga. V časopisju, knjigah in predavanjih izrecno pobija krščanski nauk ter smeši verske obrede in se jim roga. A ker dobro ve, da je najlože ubiti vero v srcih, če se človek uda npravstveni pokvarjenosti, si prizadeva na stečaj odpreti vrata moralnemu razkroju. Kdo bi ne videl, da se v narodu in njegovi mladini odpirajo pota v sramotno moralno propast? Isto opažamo v kinih in gledališčih. Mnogokrat se turistični izleti prirejajo po programih, kakor da ni Boga, ki nam zapoveduje ob nedeljah in praznikih izvrševati dolžnosti, ki jih nalaga Cerkev vernikom. Še hujše je, ko se prirejajo zleti za telovadne nastope, ki se vršijo redno ravno na zapovedane praznike ob času javne božje službe ter se tako ljudstvo odvrča od praznovanja praznikov. In nemojeno se ob nedeljah in praznikih vrše hlapševska dela. Pa se še čudimo, ko udarja po nas pravična Božja roka!

Ali se sme Cerkev odtrgati od mladinske vzgoje?

Ko kažemo te strašne posledice naturalistične mladinske vzgoje, moramo dvigniti glas odločnega protesta, ker se katoliški Cerkvi, tej najboljši vzgojiteljici mladine in najresnejši varuhinji vsakega reda, v državi in družbi kratijo od Boga ji dane pravice, da bi mogla katoliško mladino vsestransko vzgajati v okrilju svojih rešilnih načel. Naravnost strašno je, kako se na eni strani onemogoča katoliško mladino vzgajati v duhu svoje vere, ko se na drugi strani na vsej črti ne le dopušča, ampak celo naganja in sili, da se naša mladina vzgaja brezversko v zmislu brezbožnega naturalizma.

Toda ne smemo pozabiti, da otroci in njihova vzgoja po Božjem zakonu, ki ga nobena oblast na svetu ne more spreminiti, pripadajo najprej Cerkvi in njihovim staršem. Starši imajo ogromno dolžnost, za katero bodo nekoč pred Bogom dajali strog odgovor, brigati se za krščansko vzgojo svojih otrok ter odstraniti od njih vsak vpliv vzgoje v katerikoli naturalistični obliki. Naše globoko prepričanje je, da domovini in državi more odrešilno služiti le tista vzgoja, ki temelji v Bogu! To velja za vse čase in vse države, posebno pa danes. Večna resnica je, kar je izrekel sam Sv. Duh: »Blagor narodu, ki mu je Gospodar njegov Bog!«

Socialna beda: odprite srca in roke!

V tesni zvezi z odpadom od Boga, kakršnega pripravljaja naturalistična vzgoja in ga brezobzirno izvaja boljševisem, je pojav nepopisne bede v vrstah naše družbe.

Tudi pri nas je beda povsod: po vaseh, ki se preživljajo z vinogradništvom, kmetijstvom in gozdno industrijo. Beda je posebno tam, kjer so rudniki in tovarne. Sedaj je prišel čas, da pokažete, da ste res pravi učenci Kristusovi, ki v nesrečnem bližnjiku vidite drugega Kristusa, ki ste pripravljeni deliti z njim, kar imate. Odprite srce za siromake, odprite svoje roke in pomagajte jim, hitite na pomoč siromašnim staršem, kakor hitro vidite, da so v bedi in nesreči.

Ko gledamo po svetu tolikšno bedo, Vas pozivljamo, da se zaradi ljubezni do bližnjega odrečete vsake bučne zabave, posebno pa zabave s plesom. Take zabave v današnjih težkih časih se nikakor ne spodobijo vernikom, ki v siromaku gledajo drugega Kristusa. Kako se more krščanski človek mirnega srca udeleževati takih zabav, ko morda v podzemlju ali v podrešju iste hiše, v kateri se veseli sam, siromašna delavska družina gladuje in trepeče od mraza? Darujte raje siromakom tiste mnogokrat dovolj velike vsote, ki bi jih drugače izdali za zabavo. Na isto dejavno ljubezen kličemo tudi vas, premožne starše, posebno pa žene in dekleta, v kolikor ste navajene, da si za zimo nabavljate dragocene modne obleke. Radi Jezusa prenehajte s tem! Pustite sploh vsak luksuz in rajši vse svoje prihranke, kolikor boste s tem prihranili, dajte Bogu za siromake.

Toda uspešna pomoč za vse delavske, kmetijske in uradniške sloje ter uspešno, organizirano karitativno delo (dobrodelnost) brez strokovnega znanja, je nemogoče. Zato se obračamo na vse vrste tiste naše inteligence, ki veruje v Jezusa Kristusa in sprejema njegove božje nauke. Posebno pa se obračamo na naše mlade akademike, da se z vso ljubeznijo posvete resnemu proučevanju družabnih vprašanj v svitu krščanskih načel, posebno pa delavskega in kmetškega vprašanja. Brez izobraženih strokovnjakov ni mogoče misliti na uspešno reševanje težkih vprašanj današnje družabne krize. Tudi tak študij je lep doprinos v zmyslu božje zapovedi: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!«

* -

Bolgarija se pogaja z Rusijo za sklenitev trgovske pogodbe med obema državama.

Trozveza: Bolgarija—Grčija—Turčija. Bolgarska vlada je prejela od turškega ministrskega predsednika Izmet paše povabilo, naj poseti njen predsednik turško prestolico Ankaru. Temu vabilu se bo odzvala Bolgarija v decembru. Ob tej priliki se bo razširila prija-

ZA NEGOVANJE TELESA

za jačanje udov in zaščito pred obolenjem, je Fellerjev Elsafluid priznano domače sredstvo in kozmetikum, že 35 let splošno priljubljen. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Fl. 2.

teljska zveza, katera je doslej vezala Turčijo in Grčijo tudi še na Bolgarijo.

Turčija je podaljšala s sovjeti 1. 1925 sklenjeno prijateljsko pogodbo za novih pet let. Ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov je že zapustil Ankaru — turško prestolico in se vrača počasi preko Benetk in Berlina nazaj v Moskvo. Prodiranju in uveljavljanju ruskega vpliva na Balkanu pripisujejo v zadnjem času veliko resnosti. Sovjeti se trudijo, da bi si zagotovila Rusija na Balkanu vpliv, katerega je posedala pred svetovno vojno. Z usidranjem ruske besede na Balkanu bi bilo zavrto italijansko prodiranje. Gotovo je, da bo podpirala Rusija na Balkanu tudi sklenitev balkanske zveze, ki bi šla za tem, da se zavaruje Balkanski polotok pred vplivom zapadnih sil, z namenom, da si zagotovi isti vpliv na tem važnem križišču Rusija.

Madžarski parlament je bil odprt 4. novembra. Izvajanja ministrskega predsednika grofa Karolyja je sprejela opozicija z burnim ugovarjanjem in je zahtevala takojšnjo ukinitve izrednega sodišča.

Po vrnitvi francoskega ministrskega predsednika iz Amerike. Po vrnitvi francoskega ministrskega predsednika Lavała iz Amerike se je sestal z njim nemški veleposlanik von Hösch. Na tem sestanku sta se razgovarjala oba državnik o plačilu nemških vojno odškodninskih obveznosti po preteku Hooverjevega odločilnega načrta. Nemčija stoji na stališču, da mora urediti pred povratkom k plačevanju vojnih odškodnin kratkoročne kredite. Predsednik francoske vlade Laval je prigovarjal nemškemu poslaniku, naj sprejme postopek plačevanja, ki ga določa Yuongov načrt. Yuongov načrt namreč določa, da sme Nemčija ustaviti svoja plačila največ za eno leto, vendar mora o tem obvestiti Banko za mednarodna plačila v Baslu vsaj tri mesece prej. Odločitev o vprašanju, ali se taka odločitev plačil dovoli, gre odločiti tega zavoda. Zato je verjetno, da se bo že v kratkem sestal posvetovalni odbor Banke za mednarodna plačila, da sklepa o plačilni zmožnosti Nemčije. Naloga glavnih zainteresiranih vlad bo nato, da na skupni mednarodni konferenci sklenejo vojnoškodninski sporazum z Nemčijo, ki ga bo treba skleniti še pred 1. februarjem 1932, ker sicer ne bo mogoče pravočasno rešiti vprašanja obnove kratkoročnih kreditov, podeljenih Nemčiji.

Bivši predsednik španske ustavodajne skupščine kandidat za predsednika republike. Prvotni predsednik španske ustavodajne skupščine je bil Zamora, ki je pa odstopil, ker je zahtevala večina uvrstitev kulturnobojnih določb v novo ustavo. Zamora je sprejel od vlade

mu ponujeno kandidaturo za predsednika republike.

Poljska na krivi potih. Poljska je predložila nov zakonski načrt o novi ureditvi in zenačenju zakonskega prava, ki je povzročil na Poljskem hude javne razprave. Vladni načrt predvideva prvič na Poljskem poleg cerkvenega sklepanja zakona tudi civilni zakon. Ločitev zakonov je bila do sedaj po zakonu dopustna samo za nekatoličane. Novi načrt pa predvideva zakonito ločitev tudi za katoličane. Razen desničarske opozicije se upira temu zakonskemu načrtu tudi cerkveno misleči del Pilsudskijevega tabora, tako je pričakovati v sejm (parlamentu) hudih bojev.

Nova angleška vlada. Povolitveno vlado na Angleškem je sestavil Macdonald. V novi vladi je 14 odločnih zagovornikov zaščitne carine, 4 zastopniki trgovine in Macdonald in še eden minister, ki sta nevtralna. Radi odločne zmage konservativcev pri volitvah ima nova vlada konservativen značaj.

Indijska posvetovanja v Londonu. Že dolgo časa zboruje v Londonu indijska konferenca, na kateri bi se naj odločila usoda Indije. Indijska posvetovanja bodo zaključena 18. novembra. Zastopnik indijskih nacionalistov Ghandi in angleški ministrski predsednik Macdonald sta že imela razgovore o rešitvi indijskega vprašanja. Macdonald je označil Ghandiju angleško politiko v Indiji za bodočnost takole: Indija dobi zvezno ustavo in bo uvrščena med ostale angleške dominijone, kakor: Kanada, Avstralija itd. Za prehodni čas bo odgovorna angleška vlada za notranjo upravo v Indiji. Kot nekaka vrhovna parlamentarna skupna instanca za ta prehodni čas je vsiljena posebna indijsko-angleška komisija. Dalje se govori o trgovinski pogodbi med Anglijo in Indijo, v kateri bi se morala določiti predvsem tudi popolna ustavitev bojkota glede angleškega blaga od strani Indijcev. Ustanoviti bi se imelo tudi vrhovno zvezno sodišče kot najvišja pravna instanca. Med Hindi in mohamedanci pa še ni prišlo do sporazuma. Da se konferenca ne razbije, bo angleška vlada pripravila poseben predlog za rešitev teh vprašanj.

Položaj na otoku Cipru je še vedno silno napet. Angleška uprava je prepovedala do nadaljnjega pristajanje ladij na otoku in je Ciper popolnoma odrežan od sveta.

Nemiri na Daljnem vzhodu. Upanje na mirno rešitev mandžurskega spora se je zmanjšalo. Japonska je odklonila pogajanja s Kitajsko, kakor je priporočilo Društvo narodov. Protestirala je tudi v Moskvi proti sovjetskemu posredovanju v korist Kitajske. Kitajska vlada v Nankingu je uverjena, da Japonci ne bodo izpraznili Mandžurije do 16. novembra, kakor je to odredilo Društvo narodov. — Japonske čete še vedno prodirajo na kitajsko ozemlje in Japonci bodo zastavili ves vpliv ter moč, da bo proglašena Mandžurija za samostojno državo, ki bi plesala po japonski muziki.